

STEVILNO STAVKARJEV SE JAKO VEČA

Nova stavka je izbruhnila na Southern železnici, a bo najbrže že danes končana. — Zaloge premoga bodo kmalu večje. — Konferenca glede uravnave stavke v okrajih trdega premoga. Optimistično razpoloženje.

Spencer, N. C., 22. avgusta. — Vsi uslužbeni na vlakih, premikači in uradniki Southern železnice so večeraj zvečer tukaj sklenili, da ne bodo pustili od tukaj nobenega nadaljnjega vlaka. Železničarji zahtevajo, naj se odstrani tukaj nastanjeni milični čete. Zaenkrat so napovedali stavko za danes jutraj ter hočejo nato skleniti, kaj bodo storili vnaprej.

Čeprav ni prišlo ničesar na dan glede dogodkov na večerajšnji seji upravnih voditeljev, se je izvedelo iz zanesljivega vira, da je bil predmet pogajanj stališče stavkarjev, da ne bodo vpoštevali nobene uravnave, ki ne bi dovoljevala senjornosti.

Vzhodne železnice niso še odnehale od svojega dosedanjega stališča, da ne bodo dale te koncesije ter se bodo vdeležile jutrišnje konference s trdnim sklepom, da zavarujejo vse svoje nove uslužbence v njih pravicah.

Philadelphia, Pa., 22. avgusta. Konferenca lastnikov antracitnih premogovnikov in premogarjev, ki je bila večeraj odgodena, se je danes jutraj zopet sestala.

Po večurnih posvetovanjih se je večeraj zvečer sešla skupina s sklepom, da se bodo vršila danes nadaljnja pogajanja. V uradih Lehigh Coal and Navigation Co., kjer se je vršila konferenca, so pričela takoj po odgodenju krožiti poročila, da bo mogoče najbrže že danes doseči dogovor.

Pred skupno konferenco so imeli lastniki in premogarji posebne konference. Zaenkrat s tem poročajo, da ustrajajo baroni pri zahtevi, da ostane stara plačilna lestvica pravomočna do 1. aprila leta 1923 v slučaju, da bi se obnovilo obratovanje, dočim zahtevajo premogarji daljši dogovor, ki bi obsegal dva ali tri leta in sicer na temelju starega plačilnega dogovora.

Na skupni konferenci so najbrže vzprijorili poskuse, da uveljavijo kompromis med tema dvema nazoroma. Na obeh straneh je bilo po zaključitvi konference veliko bolj optimistično razpoloženje kot pa pred sestankom.

SPREJEM BONUS PREDLOGE.

Washington, D. C., 21. avg. — McNider, voditelj American Legion, je rekel, da bo še ta teden sprejeta bonus predloga.

NEMCI PONAREJAJO AMERIŠKE CIGARETE

Vlada Združenih držav bo posegla vmes. — Ponarejanje se vrši na debelo. — Angleži na istem stališču.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. Vlada Združenih držav bo najbrže uvedla kmalu v Nemčiji kazensko zasledovanje, da napravi konec izdelovanju izvrstno ponarejenih ameriških cigaret in ameriškega tobaka. To ponarejanje se vrši sedaj v velikem obsegu. Trgovina s temi ponarejenimi cigaretami se je razširila po celi državi, vsako jutro povsem javno svoja alkoholna krepčila v Casino in to predstavlja velik korak naprej, kajti dosedaj se je moralo občinstvo zadovoljiti z manjšimi lučmi kot je naprimer Maharadža iz Kapurthale ali pa kak član Rothschildove družine.

Pred nekaj časa so pričele velike ameriške tobačne trdnice, je ter druge potentate, kako zaživajo svoj jutranji cocktail. Španski kralj in perzijski šah zaživata vsako jutro povsem javno svoja alkoholna krepčila v Casino in to predstavlja velik korak naprej, kajti dosedaj se je moralo občinstvo zadovoljiti z manjšimi lučmi kot je naprimer Maharadža iz Kapurthale ali pa kak član Rothschildove družine.

Vsako jutro se zberejo skupine letoviščarjev, obstoječe iz zastopnikov "najboljših" evropskih in celo ameriških družin, na dohodni v Casino, kjer čakajo na avtomobil kralja Alfonza, kateremu sledi rdeči avtomobil posebnega policijskega komisarja Oudaille, kateremu je bila poverjena čast, da naloga, da varuje dragoceno življenje španskega kralja.

Ko dospje kraljevi gost, ostanejo vsi navzoči pokonci ter molče dokler kralj ne sede. Če naroči Alfonso jutranji Manhattan cocktail, zahtevajo tudi vsi ostali navzoči tak cocktail. Vsled tega morajo pripraviti natakariji spremljevalcem kralja slehri dan pijačo, s katero je hiša najbolj založena. Tekom preteklih nedelje je močno povpraševanje po Gin-fizzes izpraznilo zadnje steklenice holandskega brinjeveca in ker so bile prodajalne v Parizu zaprte, so morali priversti s pomočjo aeroplana iz Bruselja svežo pošiljatev holandskega brinjeveca.

Kadar hoče Alfonso igrati polo ali kadar hoče perzijski šah izgubiti nadaljni funt ali dva svoje tolače, mora nastopiti posebna policija, da zadrži ljudske množice. Kamor gresta ta dva ovna, sledi vse ostale ovce in vsi drugi kraji so zapuščeni.

Celo ure obedov in večerij se ravna po vzgledu kraljev. Ponadvi so obedovali ljudje ob petih popoldne, a odkar je osebnih lakaj španskega kralja namignil, da noče Alfonso pokusiti nobene stvari pred deveto uro, se ne dotakne noben izmed boljših gostov niti najmanjše stvari pred to uro.

Med onimi, ki ostro občutijo izgubo svojega ugleda, ki pa so kljub temu ostali v Deauville, da se solnijo v žarkih kraljevske milosti, so naslednji:

— Ruski veliki knez Boris in njegova žena; princ Samad Kan; baron Edvard Rothschild; princ in

ALI SE JIM BO POSREČILO DOSEČI URAVNAVO V R. R. STAVKI?

Ali se bliža stavka železničarjev svojemu koncu? To vprašanje je na jeziku skoraj slehernega Amerikanca. Na sliki vidite nekatere zastopnike 148 železnih družb, ki se posvetujejo z voditelji strajkajočih železničarjev. Uradniki peterih železničarskih sindikatov, ki ne štrajkajo, nastopajo kot posredovalci.

ZABAVE KRALJEVIČEV IN WIRTH JE POSVARIL PRINCEV V DEAUVILLE ŠPEKULANTE Z MARKAMI

Španski kralj Alfonz in perzijski šah sta predmet največje pozornosti v priljubljenem kopališču.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Glavna zabava v Deauville tekom tekoče sezone je opazovati vladarje ter druge potentate, kako zaživajo svoj jutranji cocktail. Španski kralj in perzijski šah zaživata vsako jutro povsem javno svoja alkoholna krepčila v Casino in to predstavlja velik korak naprej, kajti dosedaj se je moralo občinstvo zadovoljiti z manjšimi lučmi kot je naprimer Maharadža iz Kapurthale ali pa kak član Rothschildove družine.

Vsako jutro se zberejo skupine letoviščarjev, obstoječe iz zastopnikov "najboljših" evropskih in celo ameriških družin, na dohodni v Casino, kjer čakajo na avtomobil kralja Alfonza, kateremu sledi rdeči avtomobil posebnega policijskega komisarja Oudaille, kateremu je bila poverjena čast, da naloga, da varuje dragoceno življenje španskega kralja.

Ko dospje kraljevi gost, ostanejo vsi navzoči pokonci ter molče dokler kralj ne sede. Če naroči Alfonso jutranji Manhattan cocktail, zahtevajo tudi vsi ostali navzoči tak cocktail. Vsled tega morajo pripraviti natakariji spremljevalcem kralja slehri dan pijačo, s katero je hiša najbolj založena. Tekom preteklih nedelje je močno povpraševanje po Gin-fizzes izpraznilo zadnje steklenice holandskega brinjeveca in ker so bile prodajalne v Parizu zaprte, so morali priversti s pomočjo aeroplana iz Bruselja svežo pošiljatev holandskega brinjeveca.

Kadar hoče Alfonso igrati polo ali kadar hoče perzijski šah izgubiti nadaljni funt ali dva svoje tolače, mora nastopiti posebna policija, da zadrži ljudske množice. Kamor gresta ta dva ovna, sledi vse ostale ovce in vsi drugi kraji so zapuščeni.

Celo ure obedov in večerij se ravna po vzgledu kraljev. Ponadvi so obedovali ljudje ob petih popoldne, a odkar je osebnih lakaj španskega kralja namignil, da noče Alfonso pokusiti nobene stvari pred deveto uro, se ne dotakne noben izmed boljših gostov niti najmanjše stvari pred to uro.

Med onimi, ki ostro občutijo izgubo svojega ugleda, ki pa so kljub temu ostali v Deauville, da se solnijo v žarkih kraljevske milosti, so naslednji:

— Ruski veliki knez Boris in njegova žena; princ Samad Kan; baron Edvard Rothschild; princ in

Nenadno dviganje vrednosti marke bi povzročilo nesreče za številne. — Francozi baje zakrivali krizo.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. Vlada kancelarja Wirtha, zelo vznemirjena vsled poloma marke, je izdala pol-oficijelno svarilo potom čezga berlinskega in nemškega časopisja na finančnike, bankirje, trgovce, spekulante in javno občinstvo, naj ne prodaja mark in naj ne kupuje dolarjev. Obenem pa svari pred posledicami, ki bi se pojavile, če bi se markam nenadno izboljšala. V vladnem svarilu se glasi med drugim:

— Mi čujemo, da zavzema vlada stališče, da nima sedanja izvanredna visokost vrednosti inozemskega denarja nobene dejanske podlage na temelju dejstev. Vlada ne pride v poštev kot kupovalec inozemskega denarja, niti sedaj, niti v bližnji bodočnosti. Strah pred pretečimi francoskimi odredbami je grozno pretiran.

Osem in trideset odstotno povišanje plač, katero je dovolila zvezna vlada uradnikom in svojim uslužbencem, je spravilo primanjkljaj na 125 tisoč milijonov papirnatih mark. Finančni izvedenci trdijo, da se Nemčija hitro približuje razmeram, v katerih se nahaja sedaj Avstrija.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. Močno razkladanje mark v inozemstvu je edini vzrok sedanjega poloma nemške denarne vrednosti, po mnenju tukajšnjih finančnih izvedencev, ki soglašajo v mnenju, da ni najti niti enega vzroka v notranjem položaju Nemčije, ki bi upravičeval sedanje padanje marke. Mednarodni politični položaj je vsled tega po mnenju istih izvedencev edini pravi vzrok te povsem nepričakovane prikazni.

Navaja se dejstvo, da je polom londonske konference poglodal v višino in da je francosko stališče zavrnilo to, kar je započelo izjalovljenje v Londonu. Nadalje se izvaja, da ni nemška vlada že več kot en mesec kupovala nikakih inozemskih denarnih vrednosti, ker ni izplačala nobenega reparacijskega obroka.

princesinja Murat; princ Nikolaj iz Rumunske; grof de Gramedo; ruska velika knežinja Marija Pavlova; princ Solun Diaz iz Egipta; princesinja Džemal-Edin; princ Aga Kan in princ Sahib Bey.

GRADITEV ŽELEZNICE PROTI JADRANU

Železniška črta, ki bo vezala Jugoslavijo z Jadranom, bo napravila konec reškemu sporu. — Rožnato naziranje Amerikana. — Vesti o nezadovoljstvu v Črnigori so plod propagande. — Hrvaško separatistično gibanje. — Napredek dežele na temelju nove železnice.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Železnica, vodeča iz Belgrada proti Jadranskemu morju, katero bodo pričeli kmalu graditi s pomočjo ameriškega posojila, bo rešila največji problem, s katerim se mora pečati Jugoslavija po vojni ter bo tudi rešila ter izločila reški spor med Jugoslavijo ter Italijo, — soglasno z Lupton A. Wilkinsonom iz New Yorka, ki je dospel v Pariz po daljšem potovanju po Jugoslaviji, tekom katerega je prišel v stik z merodajnimi osebami ter tudi z ministrskim predsednikom Pasičem.

Pasič je rekel Amerikancu, da nudi skrbenje izdatkov za jugoslovansko armado ter napor Jugoslavije, da reši težavno nalogo dobave izhoda na morje, katerega ni hotela dati Jugoslaviji konferenca v Versailles, najboljši dokaz miroljubnih namenov dežele.

Amerikanci bi morali izbrsati iz svojega spomina, — je rekel Wilkinson, — prav kot so že storili Angleži in Francozi, — sliko stare Srbije, uboge in neprestano ogrožene. Novi jugoslovanski narod je mogoče glede obsega primerjati z Italijo ter je bogat na naravnih virih. Razven velike preobilice poljedelskih proizvodov ter bogatih gozdov ima dežela bogate rudninske vires, manj per capita papirnate denarja kot katerakoli druga evropska dežela. Primanjkuje tudi delavcev. Tekom preteklega leta so zgradili v Belgradu osemsto novih poslopij in več kot dva tisoč starih so renovirali.

Povesti, ki krožijo v Ameriki glede bližajočih se zadržev v Črnigori, niso nič drugega kot propaganda. V Četinah noče narod vrjeti, da se objavlja taka ugotovila v resnem tonu. Prebivalstvo Črnege je kot en mož za zvezo z Jugoslavijo, z izjemo par agitatorjev, ki se mude v inozemstvu in ki bi se radi okoristili z odločenjem dežele od Jugoslavije.

Nova železnica proti Jadranskemu morju bo presekala gozdove in rudarske sklade Črnege in dežela bo postala previkrat v svoji zgodovini ekonomsko neodvisna ter vzdržujoča samo sebe.

Pretirava se tudi moč hrvaškega separatističnega gibanja pod Radičem. Aktivno se vdeležuje se belgrajskega parlamenta in njegova izvajanja se sprejema dobrodušno v deželi, v kateri se pospešuje najbolj prosti izraz v politiki.

Francoski in angleški kapital sta aktivna v pričakovanju obširnega razvoja in napredka dežele na temelju nove železnice.

NAJNOVEJŠA VRSTA LETALNIH STROJEV

Nemci so izumili letalni stroj, v katerem bodo rabili motor le v slučaju neugodnega vremena.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. Opazovalci, ki so bili pretekli četrtek in v soboto navzoči pri poskusnih poletih v Rhon pogorju, so videli polet, povsem nove vrste.

Nemski tehnik Martens in inženir Hentzen sta jadrala po zraku. Tako jadranje se je zdelo ljudem pred enim letom sploh nekaj nemogočega. Martens in Hentzen sta izjavila, da bi se lahko še daljša vzdržala v zraku, če bi bilo treba in da sta pristala le radi tega, ker je postalo vodenje strojev težje. Oba zmagovita stroja sta bila zgrajena na stroške dijakov tehnične šole v Hanovru ter Zrakoplovne zveze v Hanovru. Letala sta plod številnih opazovanj ter dolgotrajnih poskusov, katere je nadzoroval profesor Bial.

Stroj inženirja Hentzena je enokrilnik, ki ima povsem nove priprave, kakršnih dosedaj še nikdar niso rabili pri letalih. Krnilo je tako kot pri navadnih aeroplanih, a veliko lažje ter se ga zadržati približno tri metre dalje. Nadaljne podrobnosti konstrukcije pa so tajne.

Po završenih poletih je izjavil profesor Bial, da je sedaj končno dokazano, da je jadranje po zraku brez motorja mogoče, če so razmere v zraku ugodne. V Nemčiji je približno najmanj dvesto dni v letu, ki so ugodni za take polete. Letanje s stroji brez motorja bo postalo kmalu skrajno priljubljeno v Nemčiji. V slučaju nenadne izpremembe vremena, bodo imeli letalci na razpolago tudi majhne motorje.

Pariz, Francija, 22. avgusta. Tukajšnji izvedenci v zrakoplovstvu priznavajo, da so Nemci nadkrilili Francoze v aeroplanih brez motorja.

Edmond Allen, ameriški aviatik, ki se je potezal za nagrado pri poskusnih poletih v Clermont Ferrand, je sedmi v vrsti tekmecev. Njegovi poleti so trajali v celem dvanajst minut in sedemindvajset sekund, dokler se mu ni letalo podrla.

Gersfeld, Nemčija, 22. avgusta. Neugodno vreme je preprečilo večeraj nadaljnje polete z aeroplani brez motorja. Ti poskusi bodo trajali do 4. septembra. Med tem časom bo dosti prilike, da se preizkusi taka letala, nakar jih bodo skušali uporabiti pri prevozu pošte.

IRSKI VODITELJ COLLINS USMRČEN

Napaden je bil iz zasede, ko se je vozil v avtomobilu. — O napadalcih nimajo nobenega sledu.

London, Anglija, 23. avgusta. Večera zvečer je postal žrtev irske državljanske vojne Mihael Collins, ki je bil ena najbolj markatnih osebnosti na Irskem.

Ustreljen je bil iz zasede, ko se je peljal v avtomobilu proti Corku.

Zavrtni umor se je završil pri Bandwoun, mestu s 3500 prebivalci, dvajset milj jugozapadno od Corka.

Ker so skoraj po celi Irski prekinjene brzjavne in telefonske zveze, ni bilo zaenkrat še mogoče dobiti natančnejših poročil o atentatu.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDEKEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo samostojno, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Razpoložljiva na danje pošte in izplačuje "K. polnični čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu; Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pad za hitro izplačilo našega denarja.

300 kron . . . \$ 1.15	1,000 kron . . . \$ 3.50
400 kron . . . \$ 1.50	5,000 kron . . . \$17.00
500 kron . . . \$ 1.85	10,000 kron . . . \$33.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložljiva na danje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu. Opatiji in Zadru.

50 lir . . . \$ 2.90	500 lir . . . \$25.00
100 lir . . . \$ 5.30	1000 lir . . . \$49.00
300 lir . . . \$15.00	

Za polnjenje, ki presegajo smek dvajsetih let ali pa dvajset let dovoljujejo po možnosti še posebni pogoji.

Vrednost kronam, danarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam dospje pošiljani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK(SAKSE)STATEBANK
62 Cortlandt Street
New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**GLAS NARODA**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto vnaša list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.50
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopolni brez podpisa in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri sprejembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznanj, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA

88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

ŽENSKES PROTI PROHIBICIJI

Zagovorniki prohibicije so brez dvoma našli močno oporo v ženskih krogih. V prohibicijskih organizacijah je delovalo veliko število fanatičnih žensk, in prizadevanju slednjih se je končno posrečilo, vsiliti deželi osemnajsti amandement.

Kljub temu pa je večina žensk očitno proti prohibicijski postavi. To nam dokazujejo številke, katere je objavil tednik Literary Digest glede tozadavnega glasovanja med ženskami. Objavljene statistike so velike vrednosti, če hočemo premetriti položaj ter nudijo tudi dobro orožje v boju proti prohibiciji. Kažejo nam namreč, da nima prohibicija v krogih naroda nobene prave opore in da jo smatra pretežno del naroda za napačno, škodljivo in nezaželjeno. Od več kot 21,000 žensk se je izreklo približno 61 odstotkov proti izvedbi Volsteadove postave ali pa sploh proti prohibiciji.

Za izvedbo postave je glasovalo nad sedem tisoč žensk, za pivo in lahko vina nad osemstisoč in za popolno odpravo osemnajstega amandementa pet tisoč in pol žensk.

Število žensk, ki se zavzemajo za pametno izpremenitev prohibicijske postave, je že samoposebi večje kot pa število odločnih pristašic prohibicije.

Če izvedemo svoje zaključke iz teh števil ter si skušamo ustvariti sodbno glede razpoloženja po celi deželi, rečemo lahko, da je prišla večina žensk do prepričanja, da Volsteadova postava nikakor ne pospešuje prave zmerčnosti.

Mnogo žensk, ki nočejo biti slepi, je v kratki dobi prohibicije spoznalo, da je stroga izvedba prohibicijske postave le še pospešila nezmerno zavziranje žganih pijač.

Vojni tajnik Weeks, ki se je pred nekaj časa pogumno izrekel proti prohibiciji, je sporočil sedaj, da je dobil veliko odobrilih pism iz vrst ameriških žena. On je mnenja, da so izjave suhačev, ki pravijo, da podpirajo ženske prohibicijo, ali napačne ali pa neutemeljene, kajti dejstvo je, da so ženske spoznale slabe strani prohibicije ter izpremenile svoje naziranje.

IRSKA

Splošno je pričelo prevladovati prepričanje, da je dospela državljanska vojna na Irskem do točke, ko je treba na vsak način prirediti z mirovnimi pogajanjmi.

Od časa do časa se je skušalo izza kulis dovesti do uravnave med obema strankama.

Vsi ti napori so se pa izjalovili.

Zaman so bila tudi prizadevanja Bernarda Shawa, slavnega pisatelja, ki je rodom Irec. Po kratkem bivanju na Irskem se je razočaran vrnil v London, prepričan, da je dospela na zelenem otoku blaznost do viška.

Shaw priznava, da je tudi Anglija polna neumežev, da pa so slednji manj škodljivi kot pa republikanski voditelji na Irskem, ki se bore za svoje principe z metodami navadnih tolovajev.

Shaw pravi, da je prav posebno de Valera neozdravljiv. V njegovi moči je prepričati medbojno klanje Irec, a on nima dosti političnega razuma, da bi to prepričal.

Shaw pravi, da ni bil ta mož nikdar ustvarjen za politiko, temveč le za literaturo ter se zavzema za nevaren ideal.

Od zaključku tega članka je dospelo poročilo, da so ustrelili iz zasede irskega voditelja Mihaela Collinsa.

Potal je žrtev napačnega naziranja o svobodi in žrtev verske blaznosti.

Državljanska vojna na Irskem ho iztrebila najboljše irske može. Ostala bo tropa nezavednih ovac, katere bo Anglija strigla in izkoriščala kot se ji bo izljubilo.

Glasbena stenografija.

"Era Nuova" poroča, da je izumil neki Egidij Russo v Trstu sistem glasbene stenografije, s katero bo mogoče pri poslušanju godbe hitro in točno zabeleževati si melodije.

Potreba po taki stenografiji se čutila že davno, posebno dobrodošlo bi bilo, če bi se lahko enostavno.

došel bo izum nabiralec narodnih melodij. Že Prevost, Dehmann, Rombach in Musa so poskušali iznajti glasbeni brzopis, toda njihovi sistemi so bili skrajno neuporabni.

Russo trdi, da je njegov sistem silno lahek in enostaven.

Lz Slovenije.**Isprememba v orožniški službi.**

Orožniški major g. Cvetko je iz Kočevja premeščen v Ljubljano. Na njegovo mesto je prišel orožniški kapitan Vukojevič.

Iz ruskega ujetništva

se vedno še vračajo večje ali manjše skupine naših rojakov. V soboto 15. julija je zopet prispelo v Maribor 36 ujetnikov iz Rusije, med njimi več Slovencev in Hrvatov. Morali so v karanteno.

Gozdni požar pri Trojanah.

V gozdu posestnika Komika iz Trojan je izbruhnil požar, ki se je hitro razširil ter dvajset naposled v obsegu štirih hektarov. Požrtovovalnemu delu gasilcev iz Trojan in Motnika se je končno posrečilo, da so lokalizirali in pogasili požar. Skupna škoda se ceni na približno pol milijona kron. Največje škodo, nad 400,000 kron, ima trgovec Kramar iz Kamnika.

Huda nevihta s točo

je zelo poškodovala dele občin Ivanjkevič, Veljane, Brebrovnik in Sv. Miklavž. Zadelo je okoli 200 orlov vinogradi in vmes ležečih drugih kultur. Vinogradi so poškodovani več ali manj 50 do 100 odstotkov, tako da velik del tudi drugo leto ne bo nič rodil. Če se vse to upošteva, znaša škoda približno 8 do 10 milijonov kron.

Smrtna kosa.

V St. Jerneju na Dolenjskem je po kratki mučni bolezni umrl Volčec Martin, trgovec in posestnik v St. Jerneju, star šele 52 let.

Pri igri utočil.

Dva sedemletna dečka sta se igrala pri Podvelki ob Dravi na splavu ter metala dva v vodo in jih zopet lovila. Pri tem je Edvard Masej izgubil ravnotežje in padel v vodo. Njegov tovariš pa je prestrašen bežal domov, ne da bi takoj sosedu poklical na pomoč. Masej je izginil v valovih.

Najden ponesrečenec.

Med postajama Kranj-Sv. Jost je železniški čuvaj našel močno razmesarjeno truplo še neznanega moža, katerega je povozil vlak. Ponesrečenec je približno 40 let star. Obe nogi sta bili odtrgani. Truplo so prepeljali v Šmartno.

Smrtna nesreča.

Posestnik Vinko Doljak se je peljal s polja domov. Pred vasio Cevica pa se so splašali konji, vsled česar je šiletni Ivan Merlak padel z voza tako nesrečno, da je kmalu nato umrl.

Osnovanje borze v Ljubljani.

Zagrebski listi poročajo, da so bili pred kratkim na zagrebski borzi odposlanci iz Ljubljane, ki so si ogledali prostore in organizacijo, da vidijo, kaj bi bilo potrebno za osnovanje efektivne in blagovne borze v Ljubljani. Ljubljanski odposlanci so bili nekoliko iznenadeni nad veličino investicij in organizacije ter so izjavili, da bo morala ljubljanska borza posloovati spočetka v skromnejšem obsegu. Dovoljenje za otvoritev borze v Ljubljani je dobila, kakor znano, Slovenska banka.

Razne nesreče in nezgode.

Ano Jerina, posestnikovo hčerko v Sent Jurju pri Kranju, je pri napajanju konj udaril na spodnjo čeljust in ji jo zdrobil.

Anton Kovič, poljski dninar iz Doba pri Kamniku, je gledal, ko so dvigali nastrežje na neko novo stavbo. Ker je bilo premoledno delavcev, je pomagal tudi on pri dviganju. Pri tem pa ga je zadel tram, nakar je padel z višine dveh metrov in si polomil rebra.

Ko se je Ivana Turk, delavčeva žena iz Kozarij pri Ljubljani, peljala domov, je na ovinku zadel voz ob cestni odbijač s tako silo, da je padla na tla in si zlomila levo roko.

Franji Pregelj, hčerki pomožnega uradnika, je pri gugalju v Rekarjevi gostilni na Fužinah postal nenadoma slab. Padla je iz gugalnice in si zlomila levo roko.

Neznani kolesar je podrl 66letno onemoglo dninarico Marijo Česenj iz Nakla pri Kranju, ko se je vračala domov, na tla s tako silo, da je dobila starka na desni strani života težke poškodbe.

Milnsko kolo je zmečkal Francu Vidervolu, dninarjevemu sinu iz Dolenje vasi pri Ribnici, levo roko.

Martin Petrič, mizarški pomočnik pri tverdi Rojina v Ljubljani, se je pri delu vžgal v levo roko.

Milan Kisel, sin delavke na Zidanem mostu, je padel doma po kamenitih stopnicah in se poškodoval na glavi.

Angela Klemen, posestnikova hčerka iz Kleč, je padla z drevesa in si spahnila palec leve roke.

Marija Pengov, hči podobarja v Ljubljani, je doma tako nesrečno padla, da si je zlomila desno roko.

Dijaška stanovanja podražena.

Dijaške gospodinjice v Ljubljani so vsled naraščajočih draginje zvišale ceno za hrano in stanovanje na 2000 do 2400 K mesečno.

Duhovniški davki.

"Kmetijski list" priobčuje par vzgledov, kake davke nalaga duhovščina naivnemu kmetu, ki požebo posuša, kako ga farovski gospodje proglašajo za žrtev državnega finančnega molcha in ne opazi, da so mu isti gospodje naložili davek, ki je stokrat hujši od državnega. Mali kmetič ob koroški meji mora dajati svojemu župniku sledečo hero: 19 kg pšenice, 10 kg rži, 27 kg ovs, svinjsko pleče, kozlička, dva hlaba sira, 3 funte prediva in 50 kg sena. V denarju je to mnogo tisoč kron. Seveda je bera le davek "povrh", kajti za vsako cerkveno opravilo zahtevajo župniki še posebne takse, ki so povsem nekaj drugega nego državne takse. Še očenaj za rajnke na prižnici se mora plačati, vsaka maša mora biti odtehtana v novem umreži je luksuz, ker te duhovnik ne pokoplje, ako mu ne odrišne mnogo stotakov ali pa celo tisočakov, zvon ti ne zazvoni na zadnji poti, ako nisi plačal posebej, za krst in poroko — za vse moraš šteti denar. Zastonj te piti v katoliško cerkev ne sprejmejo.

Kraljevska dvojica v Vintgarju.

Z Bleda poročajo: Naš divni Vintgar so obiskali kralj Aleksander, kraljica Marija in princeza Jelena. V to teski sta kralj in kraljica fotografirala razna mesta. Ko so potem pri Golobovi tovarni za pohištvo in škaflije čakali na svoje avtomobile, si je kralj ogledal tovarne in se prijazno razgovarjal s tovarniškimi uslužbenci. Pred odhodom je zaprosil knjigovodja Pintar kralja, da bi se podpisal v njegovo pripristo bilježnico. Kralj je smeje odgovoril: "O, prav rad!" ter z besedami: "Kraljica in moja sestra hočeta tudi podpisati", podal zabilježnico tudi njima v podpis. Po prijaznem slovesu so se vrnili na Bled.

Madžarski komunisti pred mariborskim sodiščem.

Koncem marca so pograničarji aretirali v mariborskem okraju, kjer prestopajo meje tihotapec, nekoga človeka, ki ni imel pri sebi nobenih listin in je prišel z Dunaja. Pri telesni preiskavi so našli pri njem več komunističnih brošur in spisov v madžarskem jeziku. Nadaljnja preiskava je dognala, da je bil aretirani Franc Schneider (rekte Schwarzberger), tajnik komunistične stranke med mariborskimi begunci iz bajskega trikota. Oblasti so polagoma razkrile obširno komunistično organizacijo, ki je imela svoje podružnice po vseh večjih mestih Jugoslavije, kjer prebivajo begunci iz Pečuja in Baranje. Organizacijo je vodil za Hrvaško, Slavonijo in Slovenijo neki Bela Matuš, za Vojvodino Tóth, za Srbijo in Bosno pa Kamor, ki ga je pozneje zamenjal Schwarzberger. V Sloveniji sta bili podružnici komunistične organizacije v Mariboru in Celju. Načelnik celjske podružnice Josip Gruber je bil o Božiču aretirani, ko je z nekim Jankom Finkom vtihotopil v Jugoslavijo več komunističnih brošur in bil obsojen na eno leto zapora. Na podlagi Schwarzbergovih navedb je bil aretirani tudi načelnik mariborske komunistične podružnice Josip Felber, predelavec Splošne stavbne družbe na Teznu. Schwarzberger je na sodni razpravi priznal svoje delovanje, dočim je Felber skušal vse utajiti, kar pa se mu ni posrečilo. Prvi je bil obsojen na podlagi zakona o zaščiti države na 3 leta, drugi pa na 1 leto zapora.

Himen.

V Zagorju ob Savi sta se poročila trgovec Lavoslav Mrnuh in gld. Slavica Jerin.

Peter Zgaga

Jugoslavija hoče obnoviti trgovino s sovjetsko Rusijo. To je dobra ideja.

Najprej naj eksportira Wrangla ter v zameno zanj importira par demokratičnih idej.

Toda brez Wrangla bo težko. Gospod Wrangel so strašno golant gospod. Svoj dvor imajo v Belgradu, poslanika pri kralju in njihovi vojaki hodijo po slovenski zemlji kot bi bila njihova.

Pa naj bo slannikarski biznes letos še tako slab, prešanja bo letos po Downtownu dovolj.

Vsega lahko dolži starokrajsko časopisje ameriške Slovence, le ene stvari ne: svoje domovine in svojega naroda se ne sramujejo, kot se ga sramujejo nekateri ljubljanski dohtarji in advokati.

Nemški inženirji so iznašli zrakoplov, v katerem ni nobenega motorja, pa vendar leta po zraku. Ta iznajdba bo zveleucijonirala vse zrakoplovstvo.

Francoski so deloma podobni tej najnovejši iznajdbi. Naprej hočejo za vsako ceno naprej, brez vsakega možganskega motorja v svojih glavah.

Jetniki v trentonski jetnišnici so se spuntali, ker niso dobili za večerjo dovolj kompota.

Kmaldo bomo čitali: Jetnik je pretepal stražnika, ker mu ni dobro čevljev očistil.

V kongresu je šesdeset advokatov, torej ljudi, katerih življenska naloga je slepariti postavno. Posledice tega so jasno razvidne iz sklepov, ukrepov in kongresnih odredb.

Nisem prerok, toda nekaj lahko za gotovostjo trdim: Handing ne bo nikdar več izvoljen predsednikom Združenih držav.

Iz Washingtona poročajo, da bo dobila dežela premogovno komisijo.

To je že mogoče. Vprašanje je pa, če bo tudi premog dobila.

Poljubljanje?

Nekatere se same puste poljubljati, nekatere pa pomagajo. V tem je razlika.

Župan v Johnstownu, Pa. je dovolil prodajati pivo, v namenu, da bi s tem butlegarje odpravil.

Oblasti so pa to njegovo dovoljenje razveljavile.

Oblasti so se zavzele za butlegarje.

Žena je zmerjala svojega moža z besedami: Če poveš moške, mu kaj, mu gre po enem ušesu notri, pri drugem pa ven.

In mož ji je odvrnil: Če kaj ženski poveš, ji gre pri obeh ušesih notri in pri ustih ven.

V listih čitam: Alkohol usmrtil enega in drugega oslepel.

Ne alkohol, dragi prijatelj, osemnajsti amandement je storil to.

Ta me vabi v Minnesoto, oni v solnčno Colorado; nekdo piše: "Čez soboto pridi k nam, ker vse bi rado videlo te. Torej pridi!"

V Cleveland naj-grem na vino, ki baje prav dobro kaže.

"Ne pri čašah, pri golidi bomo, da ne bo blamaze". Jostar piše: "V domovino pridi, tu so krasni časi in se tam in tam oglasi".

Pismo rožnatodisičee, v njem vabila so dekličja, vabijo me v grmčija, nudijo mi sladke sreče.

Vsem zahvalim se stotero, vse za oproščenje prosim in jih prosim za zamero.

Hvala za vabil kohorte! Če smehljaj na lice nosim, je smehljaj preveč osoren.

Jaz sem človek kisle sorte, nič šaliv in nič zgovoren.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katni. Jednuta

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 105 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blaginik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blaginik neplačnih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 543 E Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLATAC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 705 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne politične naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spisevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katniška Jednuta se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristo, kdor želi postati član te organizacije, naj se zlasti tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 2 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.**Dobri izgledi za letino češpelj v Bosni in Srbiji.**

Po poročilih sarajevskih listov bosta imeli Bosna in Srbija zelo dobro letino češpelj, tako da se bo pridelalo razen pekmeza in drugega še 6000 vagonov suhih češpelj. Trgovinsko ministvo prejema dnevno povpraševanja po suhih češpljah iz Anglije in drugih držav, zato se pričakuje, da bo izvoz dobro uspeval.

Novi petrolejski izviri in rudniki.

"Jugoslovanski Lloyd" poroča, da je neka inozemska ekspedicija našla v Hrvatski in Sloveniji nekatere novih petrolejskih izvirov in rudnikov premoga ter železa. Kakor doznava omenjeni list, se bo v kratkem pričelo s pripravi za eksploatacijo teh rudnikov.

Novi stavbni inženjerji.

Po končanih študijah na češki tehniški visoki šoli v Pragi so se tudi napravili drugi državni izpit in bili promovirani za stavbne inženjerje naslednji Jugoslovani: N. Guselj iz Ljubljane, L. Krstulović iz Splita, Franjo Zugič iz Karlova, Krešimir Miklavčič iz Jaske in Branko Smola iz Zagreba.

Razbojniki napadli potniški avtomobil.

Iz Mostara v Hercegovini poročajo: Razbojniki so na progi Mostar-Nevesinje napadli potniški avtomobil. S klici: "Stoj! Denar sem!" so ustavili avtomobil. Bil je oborožen s puškami in revol.

denke že več oseb aretiranih.

verji. Avtomobil se je ustavil in razbojniki so kakor divjaki planili nad komandanta ter ga prišli, da je stopil z voza in jim izročil 40,000 kron državnega denarja. Oropali so tudi potnike in soferja. Zadovoljni s plenom so se potem razbojniki izgubili v bližnji gozd. Sodiijo, da so razbojniki bili iz Črne gore. Orožništvo je takoj pričelo zasledovati zločince.

Župnik Lesni pred sodiščem.

Iz Osjeka poročajo, da je dovršena obtožnica proti slatinskemu župniku Lesnemu, ki je obtožen nenavnevnega občevanja z mladoletnimi deklicami. Obravnava bo v kratkem razpisana ter bo ena naj-senzacionalnejših, kar se jih je vršilo kdaj pred osješko sodnijo.

Mladi ubijalci.

V slavonskem selu Veliki Remati so našli te dni premožnega kmeta mrtvega in vsega razmesarjenega. Orožniki so aretirali njegova dva mladoletna sina, ki sta priznala, da sta ubila svojega očeta, ki ju je hotel kaznovati zaradi nekih nerednosti. Sinova sta stara eden 12, drugi pa 14 let.

Komunistična afera v Splitu.

Te dni so privedle oblasti v Split neko mladenko iz Srbije, ki je v dobi komunističnega razuma bivala v Splitu in bila čisto v star-Nevesinje napadli potniški avtomobil. S klici: "Stoj! Denar sem!" so ustavili avtomobil. Bil je oborožen s puškami in revol.

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljani.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.

Drugi del: OBLIKOSLOVJE.

Tretji del: VAJE.

Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.

Peti del: SLOVEN.-ANGLJSKI BESEDNJAK.

Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cena s poštnino

\$1

Vladimir Levstik;

VIŠNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

Razšla sta se, oba zelo zadovoljna s seboj. Humanist je bil izpolnil grofovo željo in hkrati postavil križaju viden mejnik; suplent pa je bilo pri sreči, kakor bi triumfal nad hudim sovražnikom. Popoldne za popoldnevom mu je spet minevalo v družbi Vide in njene matere; skrivnost v trojem je ustvarjala toplo, nežno ozračje, tem bolj, ker si je vsak nalagal zdržljivost v besedah in pogledih, dokler se vreme ne zjasni. Gospa Pohlina je hodila okoli kakor našopirjena koklja ter govorila mnogo in pomembno, kako si človek praktično uredi življenje. Včasih ju je pustila za hipee sama; takrat sta se spogledala z rosinimi očmi, šepnila si par poetičnih besedi; namišljenih o zadnjega svidenja, in suplent se je sklonil ter poljubil dekleta na roko. V posebno jasni trenotki je slišal v sebi vlevanje vesti, da se mora čutiti srečnega; in kadar je zbiral pogum, da bi objel predmet svoje hrepenje, pa je nenadoma vstopila mati v vse gavednim smehljajem na obrazu — a to se je pripetilo vsakikrat je pomislil sramežljivo:

"Eh, ženske so zvodnice, prebrisane, okrutno računajoče. P. žilica ti merijo blazenost, in gorje, če bi si privoščil le kapljico na lastno pest. ... Nu, hvala Bogu, da je tako; kdo ve, časa b' bil človek zmožen v svoji greho ti!"

XVI.

"On je zdaj pravi gospodar," je zdihoval deželni predsednik ne redko, v zaupni družbi. "Ne bon se čuditi, kadar zmede razprave sode in imenu grofa Kunuizbrucha; tlik tam smo že. ... Ja ja, meine Herren, minister bi m' spodil, ako bi vedel, kako pasen njegove ove! Sama sreča, da me tako daleč od Dunaja; mi ne vem, kaj počenjajo tam, in oni tam gori se ne brigajo, kako živimo pri nas. ..."

Vse to pa vendar ni oviralo starega gospoda da ne bi bil izkazoval grofu sleherne pozornosti in ga nosil na rokah, kolikor je bil mogel priti do njega.

"Grof pravi, da mu politiki ne diši; nu, lepo! Ali kaj, zum Teufel, pomeni potem, da se vse eno mesa vanjo!"

In koliko sreče ima pri ženskah — ej, dobro nam je znano! Ein Mordsschwein, ni mu ga para pod solnecem."

V enem pogledu pa ni bil z grofom niti zadovoljen; vzlicde njunski slavi, ki se je gostila okrog njegovega imena z zmerom privlačnejšo glorio, je mislilo ne redko vse starejše pokolenje tako pri Smučiklasi in Grabunec vili kakor drugod, koder so stregli visokorodju po samski svobodi, da reče včasih ne ve, čemu je na svetu, ako ni sploh srednje ga spola. In vendar se dame ni so mogle pritoževati o njem! — Nina, recimo, bi bila razpraskala vsakogar, kdor bi bil trdil, da v imenovat simpatičnejšega družnika, galantnejšega kavalirja b' kramljaja, ki bi jo znal zabavati s prijetnejšimi šalami nego visoki gost.

"Pozna se mu — er hat Hofluf geantmet," ga je hvalil Dori. — "Ampak plašan je, ničesar si ne upa; jaz kar ne verjamem, da b' bil res tak, kakor pravijo!"

Najgloblji izreki, najvabljivejši pogledi, najnedvoumnejše nastavljanje mečie in golih lehti ga ni mogle pripraviti, da bi postal "tak", kakor sta špekulirali Smučiklasi dami, vsa v skrbah za hčerini blagor, se je štela gospa Antoinetta nazadnje opravičeno, da ga preizkusi s lastnim še tolikrat znagovitim orožjem, ali je res nedostopen za vse. Enkrat, ko so ga pričakovali zvečer, je medro umirila tako, da ni bilo doma biti Smučiklasi niti žive duše od določen uri; grof je našel vrata priprta in stopil v temno predsoho, kamor je zdajci prhnila gospa Antoinetta v napol zapeti domači halji ter se vrgla z glasnim vzklikom: "Papaček, moj zlati papaček, kako dolgo te ni domov!" na prikelceve prsi, zasipaje ga s ploho izzivalno strastnih poljubov. Toda kleni človek ni podlegel priliki, marveč se je dal takoj spoznati; in ko sta se spravila v sa-

lon ter prižgala luč, je izgledal tako pozabljivo in brbljal tako neumorno o drugih rečeh, da zvesta žena se z opravičbami ni mogla nadaljevati započetege dela.

"Izbira!" ga je obsodila v svojem optimizmu. "Ne more se odločiti; a moj neuspeh kaže, da ima z Nino resne namene. Boji se kompromitirati z materjo — to prica, da mu je hči pri sreči."

XVII.

"Pripravi se, Jacques," je velel grof drugi dan ob enajstih. "Popelješ me k deželnemu predsedniku."

Šofer se je obrnil med durmi ter ironično zapičil vanj svoje ostre oči.

"Non d'un chien, koliko je teh potov okrog velikih živin! Človek bi rekel, da smo na diplomatskem poslanstvu, ne pa. ..."

"Zakaj ne na poslanstvo? Seve da smo; odposlanci, ki jih pošilja nova doba porušenja in, obratoma v kraljevstvo posvečene krievce. Prišlo smo, da prvi omajemo vero v to, kar je. Mi napovedujemo boj, a vojska pride za nami."

"Takorekoč pena pred britvijo, kaj?" je dejal šofer in spalil obraz.

"Pena pred britvijo, ki obrije svet na golo," je zadovoljno pokimal grof, prižigaje si cigareto iz tobaknice, katero mu je bila napolnila Nina še snovi s svojim lastnorodnim izdelkom. "Prav dobra primera, moj Jacques; izvrstna! Do golega je treba obriti to sivo lobanjo zemlje, da nastane prostor za novo — za boljše. Nu, idite, Jacques," je povzel službeno. "Nerad bi mudil."

Toda šofer je moral povedati, kar je imel na sreči:

"Blagor se vam, gospod grof, ki mamite buržojo in ekselence, ne izključivši njihovih razposajenih ženščet; to je zabavno! Hudič, ko jih vidim smukati k vam v tistih sumeh, parfumiranih krilih, mi je nekaterikrat žal, da nisem človek vašega vkusa, nom de Dieu de bon Dieu. ... Me ni prihaja že pusto, ko vas gledam; toži se mi po tovariših na Montmartru in v La Villette, veste? Če bi bilo v vas več sreča pa manj načel," je dodal sarkastično, "bi spustili svoje podkote v zrak, in konec; premislite, vseeno je lepše v Parizu — o, stavi, da ga še vidiva, ko se skupaj vrneva tja! Človek, ki ima v sebi toliko življenja, kakor sem ga opazil pri vas v tej dobi, se ne pravi kar tako, v demonstracijo, da bi prestrašil tolpo malopridnih zverin."

Nekaj o židovski državi.

V zadnjem času se pojavljajo po listih precej pogostoma vesti o Palestini in vprašanju angleškega mandata nad to deželo. Posebno pozornost sta bila vzbudila pred kratkim spomenica sv. stolice tajništva Zveze narodov in odgovor angleške vlade, v katerem so se pohajali prizgovori Vatikana, čes da gre politika Anglije v Palestini v pretirani meri na roko Judom, tako da so interesi drugih narodnosti in drugih ver resno ogroženi. Sedaj pa je vprašanje mandata nad Palestino in Sirijo v pretresu pred svetom Zveze narodov, zborujočim v Londonu, in Reuterjeva novinarska agencija je pred kratkim razglasila, da bo v najkrajšem času dosežen dovoljen sporazum med prizadetimi državami.

Med Slovenci Judov takorekoč ni, toda po drugih slovanskih deželah so Judje prava sreča. Tako v Rusiji, na Poljskem, na Slovaškem, v baltičkih državah, na Rumunskem in več ali manj tudi v nemški srednji Evropi ter na Balkanu. Judje so raztreseni po vsem svetu, toda medtem ko so se po zapadni Evropi jezikovno in kulturno skoraj popolnoma izenačili z domačim prebivalstvom, so pa v gori naštetih deželah ohranili svoje plemenske posebnosti ter so se vgnezdili med tamkajšnje prebivalce kot "narod v narodu". Kot takšni se smatrajo Judje po imenovanih krajih za pego, ki se je proti volji trpi na narodnem telesu. Globoko nasprotje med Judi in demorodnim prebivalstvom je

"Dobro, da te ne sodim po jeziku," je odvrnil grof, mladane v zadregi. "Vri človek si, Jacques, sree imaš — nič ne rečem; le tvoja pamet je zmerom zagrizena in razume samo, kar si vtepeš naprej. Ne moreš se vmisliti v meje cilje."

"V vaše cilje! Rad bi vedel, kakšen cilj vam veleva hoditi okrog ekselence, starega prduna, ki se mi še misli gabi nanj. Ako hočete izpriditi vsako mrcino posebej, se zamudiva predlogo; uidev vam. Hudič si ne bi mogel želei lepšega pohujšanja, nego ste ga zasejali vi v tem gnezdu, in še vam ni dovolj."

"Ni mi!"

"Vse je pripravljeno za sklepe predstavo; ali se morete povzpeti še više v spoštovanju teh ljudi? Rekel bi, ne. Vi pa tratite čas za postranske figure, namesto da bi izprožili masinerijo. Predsednik je vendar ničla v vašem računu!"

"Je in ni, prijatelj. Kakor so meščani vzlic svoji oholosti vendarle revni sužnji, je on kljub svojemu uradnemu hlapčevstvu vseeno valpet nad njimi. Potrebujejo se; to je zadruga z vzajemnim poroštvom, ustanovljena, da vzdržuje v svojem krogu red privilegiranih razbojnikov in moralno izpovedanih vlačug. Reci, kako naj poderem en steber, ne da bi tresel drugega?"

"Zdaj se mi svita," je menil šofer. "Temeljiti ste."

"Po svoji najbolji moči. Lehko se pohvalim, da je v tem kraju malo svetinj, katerih bi ne bil še kdo zatajil meni na ljubo. Ako zdaj pripravim valpeta, da zataji svojega gospodarja, sem storil vse."

"Sakrament!" je vzkliknil Jacques. "Visoko smo se namenili! Pa če vam zdrkne povodec iz rok? Noben slučaj ne izbrise tega, kar je. Toda prisegel sem si, da ne odneham, dokler uspeh ni vreden žrtve."

"Žrtve!" ga je prekinil šofer nejevoljno. "Kdo pravi, da je potrebna? Kdo pravi, da bo?"

"Žrtve bo," je nadaljeval grof s strogo trdovitostjo, čeprav se mu je zdelo, da sliki v svojem glasu nepristen zvok. "Jaz padem tu, ali prej hočem plačati svoj račun z bliskom in gromom, kakor satan, kadar izgine s pozorišča. Trava naj ne poraste za mojimi koraki!"

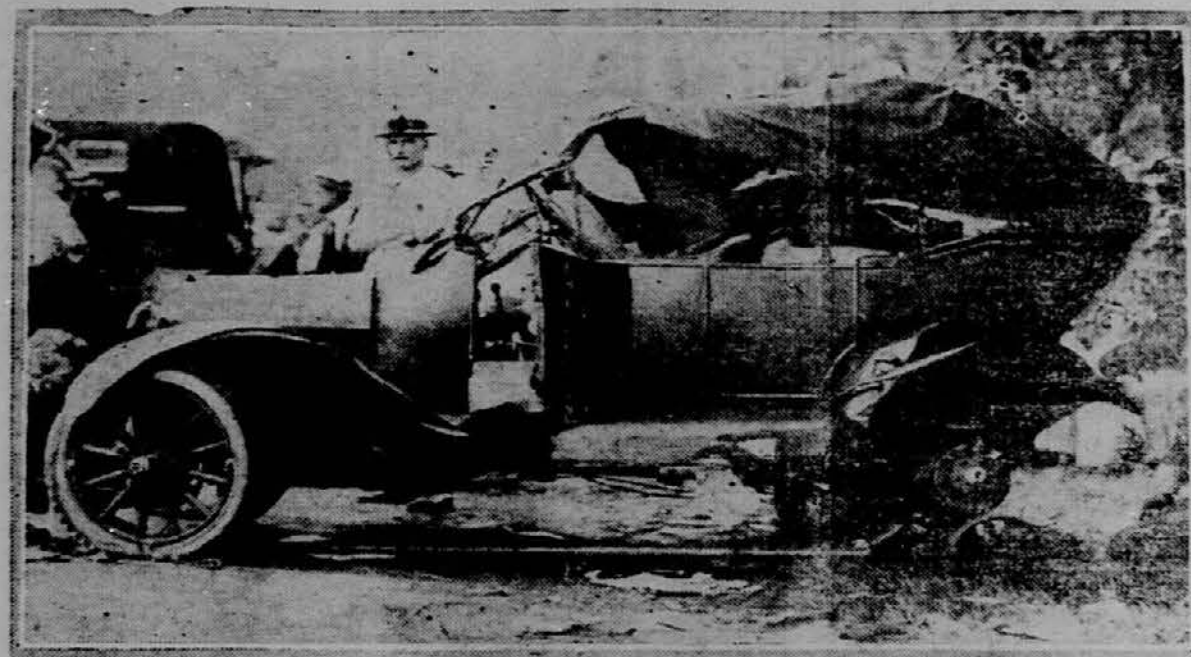
"Nikoli več!" je dejal Jacques in mefistovsko blisnil z očmi.

"Ti misliš, da me priklepje ne vem kaj. In vendar mi ni do ljudi — še do kraja ne, čeprav. ..."

"Ne postanimo sentimentalni!"

(Dalje prihodnjič).

DVA MRTVA VSLED PREVELIKEGA DIVJANJA.

Pred kratkim sta se ubila pri Reading, Mass., William M. Wood, sin predsednika American Woolen Company, in njegov tovariš Aleksander Gardner, ki sta hotela s svojim avtomobilom prehiteti avtomobil, ki je vozil pred njima. Slika nam kaže razbit avtomobil.

koimenovani antisemitizem). V nekdanji carski Rusiji je imel antisemitizem uradne oblike v takomenovani "Certa osjedlosti", to je meja, do katere imajo Judje pravico bivati, a razjarjene ljudske množice na jugu Rusije so jih sploh smatrali za izvor vsake svoje nesreče.

Vsled silnega antisemitizma, ki je zavladal v drugi polovici preteklega stoletja po vsej vzhodni in srednji Evropi in ki so ga posebno na Ruskem in Rumunskem spremljali znani pokolji Judov ali pogromi, je postal položaj Judov v teh deželah skoraj nevdržljiv. Pod pritiskom te nevarnosti je zamislila židovska inteligenca velikopotezno gibanje, ki je znano pod imenom "sionizem" in ki mu je cilj, da preseli čim več Judov iz sedanjih raztresenih bivalšč v staro judovsko domovino Palestino in da tam ustvari judovsko "narodno ognjišče", ki bo priznalo od svetovnega javnega prava.

Za prvega pobudnika te ideje velja Teodor Herzl (umrl je 1904), ki je bil dopisnik dunajske "Neue Freie Presse" v Parizu in je v več knjigah in brošurah obrazložil sionistično idejo. On je sklical tudi prvi sionistični kongres, ki se je vršil leta 1897. v Baselu v Švici.

(Sionistična ideja pa se je pojavila že v začetku XIX. stoletja. Znano je, da je Napoleon, ko se je vojskoval v Afriki, izdal proglas na vse žide v Aziji in Afriki, naj pridejo pod njegovo zastavo, da vzpostavijo stari Jeruzalem.) Teodor Herzl je znal že tedaj zavzeti za svojo idejo evropske velesile.

Ko je bil leta 1898. nemški cesar Viljem II. v Jeruzalemu, je bil Herzl pri njem v avdienci, l. 1901 je sprejel turški sultan, l. 1903 italjanski kralj Viktor Emanuel III. in tudi papež.

Medtem pa se je širila sionistična organizacija in kongresi so si redno sledili. (Zadnji se je vršil lani v Karlovih Varah na Češkem.) Podružnice židovske organizacije se nahajajo že po vsem svetu. Sionisti so ustanovili poseben sklad "Keren-ha-Jesod" (sklad za vzpostavitev Palestine), h kateremu prispevajo vsi Judje in obenem sili blumorno na delu za širjenje svoje ideje.

Kakor vsi drugi nesvobodni narodi, so izrabili tudi žide zadnjo svetovno vojno za svoje narodne cilje in so dosegli veliko uspehov. Znan sionist Jabotinski je organiziral v Palestini posebne židovske bataljone, ki so se borili na angleški strani za osvoboditev Palestine. Največji in takorekoč odločilni uspeh za sioniste pa je bila znana Balfourjeva izjava iz leta 1917. Dne 2. februarja omenjene leta je pisal tedanji angleški minister za zunanje zadeve Balfour lordu Rothschildu pismo, v katerem je izjavil, da angleška vlada odobrava ustanovitev židovskega "narodnega ognjišča" v Palestini in da bo šla prizadevanju za doseg tega cilja blagoljubno na roko.

S tem je dobilo sionistično gibanje nekako trdno pravno podlago, ki je postala še trdnjša, ko ustanovijo sčasoma v Palestini posebno mirovno konferenco polnoma neodvisno državo, ne bi v Parizu pritrdili drugi zavezniki in tudi Amerika.

Kmalu po sklenitvi premirja je no priznalo domovino le izrabljala angleška vlada imenovala za guvernerja Palestine angleškega žid Herbertha Samuela, a že par sionizem ne bo imel nikakih blagomesecev prej je odpotoval v Jeru-

zalem judovski izvršni odbor pod predsedništvom vseučiliškega profesorja v Manchesterju, Weizmann. Ta odbor ima nalogo posredovanja med židovskimi naselbinami in oblastmi. Na konferenci v San Remu so zavezniški poveljci Angliji mandat nad Palestino, a tedaj ga je Zveza narodov potrdila, tako da je zadeva že zakrožena.

Sionistom se je tako uresničila njihova najbolj živa želja in sedaj se bodo vrgli z vse vnaemo na delo za "vzpostavitev" Palestine. To hočejo doseči z naseljevanjem Judov, potem povzdige judovske kulture, s pogozdovanjem gošč krajev, z gradnjo cest in ustanavljanjem industrijskih podjetij. Za finansiranje gibanja skrbijo razni židovski denarni mogotci (Rothschildi) in tudi denarni zavodi, ki so bili nalašč ustanovljeni. (Židovska kolonialna banka, daje Jewish Colonization Association, skrajšano "Jea", Židovski narodni sklad itd.) Naselbine se ustanovljajo deloma na podlagi zasebne lastnine, deloma v obliki naseljenjskih zadrug.

V letu 1914. je bilo v Palestini 43 židovskih naselbin obeh vrst z 12.000 prebivalci in 32 tisoč hektarji zemlje. V l. 1919—1921. se je priselilo nadaljnjih 21 tisoč oseb. Za potrebna zemljišča skrbijo sionistični denarni zavodi, ki sistematično nakupujejo zemljo po mestih in na deželi. Židovski naseljenec so dosegli velike uspehe tudi pri pogozdovanju gošč in izsuševanju močvirij.

Sionisti imajo tudi na prosvetnem polju velikopotezne načrte. Leta 1892. so ustanovili v Jeruzalemu židovsko knjižnico, l. 1918 so položili temeljni kamen za židovsko vseučilišče, l. 1906. so otvorili v Jaffi gimnazijo in l. 1909. v Jeruzalemu, čalje realko v Kajti, žensko učiteljsko v Jaffi in veliko drugih šol po vseh krajih dežele. Učni jezik je hebrejščina, a po srednjih šolah se poučuje tudi latinščina in grščina, zraven tega seveda tudi arabščina, angleščina in francosčina.

Ali bade sionisti dosegli svoj cilj? Angliška vlada jim gre na roko in jih bo vneto podpirala, ker ji bo židovsko narodno ognjišče služilo kot izvrstno politično sredstvo proti arabskemu nacionalizmu. Židovska država v Palestini naj bi bila jaz proti grozečemu panizlamizmu. Palestinski Arabci so spoznali nevarnost, ki jim preostaja, in zato so odločili nasprotni cilje in so dosegli veliko uspehov. Znan sionist Jabotinski je organiziral v Palestini posebne židovske bataljone, ki so se borili na angleški strani za osvoboditev Palestine. Največji in takorekoč odločilni uspeh za sioniste pa je bila znana Balfourjeva izjava iz leta 1917. Dne 2. februarja omenjene leta je pisal tedanji angleški minister za zunanje zadeve Balfour lordu Rothschildu pismo, v katerem je izjavil, da angleška vlada odobrava ustanovitev židovskega "narodnega ognjišča" v Palestini in da bo šla prizadevanju za doseg tega cilja blagoljubno na roko.

S tem je dobilo sionistično gibanje nekako trdno pravno podlago, ki je postala še trdnjša, ko ustanovijo sčasoma v Palestini posebno mirovno konferenco polnoma neodvisno državo, ne bi v Parizu pritrdili drugi zavezniki in tudi Amerika.

Kmalu po sklenitvi premirja je no priznalo domovino le izrabljala angleška vlada imenovala za guvernerja Palestine angleškega žid Herbertha Samuela, a že par sionizem ne bo imel nikakih blagomesecev prej je odpotoval v Jeru-

200,000 za poštnino.

Ljudje na Ruskem, ki pišejo svojem v Ameriki, naj rajši povedo v svojem pismu kar vse, kar imajo na sreči, da ne bo jim treba kmalu zopet pisati. Ameriški Post Office Department je dobil obvestilo od Mednarodne poštne unije, da poštnina iz Ruske v Združene države za pismo, tehtajoče pod 1 unco, stane 200.000 rubljev. Za dopisnico pa treba poštnine od 120.000 rubljev in za druge poštne pošiljke "ob znižanih poštninah" treba plačati po 40.000 rubljev za vsaki 2 unci.

Te poštnine odgovarjajo — kakor tudi Mednarodna poštna unija — 50, 30 oziroma 10 francoskim "centimom" v zlatu. Zato no so še v cirkulaciji stare ruske znanke, pri katerih je cena označena v kopejkah (100 kopejk ena ko enemu rublju); njih nominalna vrednost pa je povišana milijonkrat. Na primer, znanika za 7 kopejk velja danes 70.000 rubljev. To velja le za znanke do 14 kopejk nominalne vrednosti. Znanke, katerih nominalna vrednost je en stari rubelj, poviša se v ceni le desetstokrat.

Rebelj normalno odgovarja ameriškiemu poldolarju. Ako pa bi kdo danes v Rusiji plačal poštnino za eno pismo v Ameriko v bankovcih za en rubelj, bi moral pri voziti na pošto nič manj kot 200 funtov takih bankovcev.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

Rad bi izvedel za mojega brata JOHNA LONČAR, o katerem že dolgo časa ne vem, kje da je ali če je sploh še živ. Prosim onega, ki ve za njegovo bivalšče, da mi blagovoli naznaniti, če pa sam bere ta oglas, naj se mi čim prej oglasi, ker ga želim še enkrat videti, predno se podam v staro domovino. — Frank Lonchar, Box 73, Camden on Gauley, W. Va. (19-25-8)

CUDOVITA PRILIKA

za moža, ki ima kapital ter bi rad postal družabnik dobrega, solidnega podjetja za konserviranje sadja. Ta praktično podjetje je posteno jugoslovansko ter obstoji že več let. Družabnika se išče v srbo razširjenja. Ponudbe pod: "J", c o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York City. (19-24-8)

Rad bi zvedel, kje se nahaja moja teta FRANCISKA DUŠAK, Let. 1911, 1912, in 1913. se je nahajala v Butte, Mont. Rojena je v Trzinu pri Kamniku. Iskreno prosim, kdor ve, naj mi pošlje njen naslov, ali naj se mi pa sama javi. — Frank Coleman, 1817 S. Laflin St., Chicago, Ill. (23-25-8)

Kje je ANTON FEGES? Doma je iz Medzimirja, star 57 let. Čul sem, da se je pred 7. leti nahajal nekje v Ohio. Išcem ga zastran nekaterih jako važnih stvari. Kdor mi pošlje njegov naslov, dobi nagrado. Najrajši bi pa videl, če bi se mi sam oglasil. — Frank Hassel, 875 Second Ave., Astoria, Long Island City, N. Y. (22-24-8)

Rad bi izvedel za naslov moje žene, ker ji imam nekaj važnega sporočiti. Šlial sem, da se nahaja nekje v državi Michigan z Johnom Jezernikom, kateri ni jo je odpeljal. Cenjene rojake prosim, če kdo ve kaj o njej, da mi poroča, za kar mu bom zelo hvaležen. — Jacob Skofie, R. F. D. 3, Millvat Shaft, Blairsville, Pa. (17-23-8)

MI vas bomo namčili brivsko obrti in manikiranju, magari, da ste hromi, da imate na vsaki roki samo tri prste ter ste brez ene ali obeh nog. Mi ponujemo tudi šenske, Nossokoffs International Barber School, 1202 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Priatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorilna znamka reg. v pat. ur. 73r. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorilno znamko SIDRO.

Delnice
Jadranske Banke.

Narastujoče poslovanje Jadranske banke v zvezi z njenim ekspanzivnim delom v vseh panogah gospodarskega življa v domovini je izkazalo potrebo povečati lastna obratna sredstva zavoda. V izvršitvi sklepa občnega zbora od 27. maja se je sedaj povišalo delniško glavnico od 120 milijonov kron na 240 milijonov kron z izdajo 300.000 delnic po K400 ali Din.100 nominale.

Iz mnogoštevilnih vprašanj naših strank glede nakupa delnic nam je sklearpati da bojo naši izseljenci želeli nabaviti delnice III. izdaje, vsled česar se je rok za podpisovanje v Ameriki podaljšal do 31. oktobra t. l.

Naši izseljenci ki še niso delničarji lahko kupijo delnice pod istimi pogoji kakor nedelničarji v domovini.

Cena za eno delnico je:

(K400 za glavnico in K360 za rezerve) K760. doštevši 5% obresti od 1. jan. do 31. okt. 1922 : : : : K 31.70

K791.70

Delnice imajo pravico do dividende za l. 1922.

Za leto 1921 dividenda je iznašala 12%, to je K48, in je pričakovati za leto 1922 še boljši deček.

Za vpis in informacije se obrnite na:

Frank Sakser State Bank
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

82 Cortlandt Street New York City

ČUDNA ZAPUŠČINA

Roman. — Francoski spisal L. B.

Poslovenil G. P.

36

(Nadaljevanje.)

— To je res. Hitro na pot. Pazite posebno na puške, da ne bodo trpele.

Odjahali so in poročnik je zapazil puške, katere so nosili konji. Vprašal je, kje so jih dobili.

— Izkopali smo jih, — je odvrnil Geronim.

— Kje?

— Spotoma, na različnih mestih.

— Sveta nebesa! Ravno te puške iščem jaz. Konfisciram jih.

— Zakaj?

— Naše so. Ukradene iz orožarne.

— Ali res? To zveni kot bajka za otroke. Povejte to očetu Jaguarju. Ta vam bo dal primeren odgovor.

— Ali ne vrjate mojim besedam, senjor?

— Jaz vrjamem vse, kar vidim. Sploh pa moram sedaj paziti na druge stvari. Ali slišite tam, z druge strani?

Pokazal je z roko v smeri preko jezera. Od tam je prihajalo grdo tulenje. Abipones so zapazili svoje mrtve ter izgubo konj in jettikov. Oče Jaguar ni mogel paziti nanje, kajti nevarnost je bila velika. Prišel se je nočni pohod in pet Cambas Indijancev je jahalo na čelu.

Pot je vodila proti severu in pričeli so se prikazovati griči, ki so postajali vedno višji. Skozi dva griča so prišli končno v široko dolino, na koje južni strani so se dvigale pečine, na severno pa gričevje, poraslo z gozdom. Na dnu doline, v bližini pečin, je stalo šest poslopj, ki so predstavljala preje naselbino.

Ko so zavili jezdecji krog skal ter zapazili šest poslopj, je rekel glavar, ki je jездil na čelu:

— Tukaj smo, gospodje. Hitro pod strehe. Tam nam ne more vihar ni.

— Ne, ne, — je ugovarjal oče Jaguar. — Konj ne smemo pustiti na prostem. Tudi konji morajo pod streho. Najprvo pa je treba hiše očistiti.

— Zakaj — je vprašal poročnik Verano.

— Ali si ne morete tega misliti? — Takoj boste videli.

Za vsako hišo je poslal par ljudi ter jim naročil, naj kriče ter parkrat ustrele. To so storili in skozi vrata hiš je planilo vse polno roznovrstnih živali. Celo en puma je bil med njimi.

— Povedite konje v prva štiri poslopja, — je ukazal Jaguar. — V ostalih dveh bomo našli mi zavetja. Hitro, kajti vihar bo takoj izbruhnil.

To je bilo tudi res. Vihar, ki je izbruhnil, je naravnost neposiljiv.

Najslabše se je godilo onim, ki so bili pri konjih, kajti živali so bile strašno nemirne. Konečno pa je zagrmelo tako strašno kot še nikdar poprej, a takoj nato je nastala tišina. Vsi so molčali, kajti domnevali so, da je mir le trenuten. Oče Jaguar pa je stopil k vratom, pogledal ven ter rekel:

— Vsega je konec. Nebo je polno zvezd.

Oče Jaguar je odšel ven; da si ogleda konje.

Ko se je vrnil je čul poročnika Verana, ki je ravno pripovedoval, da je dobil povelje od generala Mitre iskati orožje in municijo, ki je bila ukradena iz skladišč.

Ko je končal, je zahteval, naj mu Jaguar izroči zaplenjeno orožje.

— Ne, — je odvrnil oče Jaguar. — Sporočite celo zadevo generalu in čakajte na njegovo odločitev. Medtem pa potrebujem orožje jaz bolj nujno kot vi.

— Za kaj?

— Da oborožim Cambas Indijance ter porazim z njimi sovražnike generala. Jaz vem o tem več kot vi. Povedati vam hočem.

Prišel je pripovedovati, kar je doživel do tedaj. Ko je poročnik to čul, se je odpovedal svoji zahtevi, ter prosil, če se sme pridružiti pohodu. To mu je bilo dovoljeno pod pogojem, da se podredi očetu Jaguarju.

Deseto poglavje.

POVEST OČETA JAGUARJA.

Nočnemu viharju je sledilo lepo jutro. Konje so izpustili na prosto, da se napasejo. O nadaljnjem pohodu ni bilo niti govora, kajti konji so se morali odpočiti po napornem nočnem pohodu.

Možje so zavili zajutrek ter sedli nato k posvetovanju. Vsakdo je pri tem zapazil, da je posvečal poročnik Verano izvanredno pozornost staremu Anciano. Indijance je konečno vprašal:

— Vi me neprestano ogledujete. Ali imate poseben vzrok za to?

— Da, je odvrnil častnik.

— Ali smem vprašati kakšnega? Ali se vam zdi znan? Ali ste me že kdaj videli?

— Vas pač ne. Moja pozornost velja le vašim dolgim belim lasem, ki me spominjajo na skalp, katerega sem nekoč videl.

— Skalp? Kaj je to?

— Indijanci Severne Amerike so imeli navado potegniti z glav ubitih sovražnikov kožo z lasmi ter hraniti to v znamenje zmage in junaštva. Taka koža se imenuje skalp.

— V kakšnem stiku sem jaz s tem skalpom?

— Obstaja neka sličnost. Skalp, o katerem govorim, ima prav tako bele in dolge lase kot so vaši.

Anciano je postal pozoren. Z napetostjo je vprašal:

— Prav take lase? To bi bilo čudno. Ne mislim, da nosi kak bel človek lase tako kot jaz.

— Jaz kaj takega nisem še videl. Sploh pa je pripadala dotična koža nekoč Indijancu.

— Pač severnoamerikemu?

— Ne, tukajšnjemu.

— Katerega rodu je bil?

— Tega ne vem. Vprašal sem sicer, a lastnik skalpa mi ni dal zadovoljivega odgovora.

— Kje ste videli to kožo?

— V Buenos Airesu.

— Pri kom?

— Pri bikoboren Antonio Periljo. Bil sem enkrat pri njem z nekim prijateljem. Svojo sobo ima okrašeno z vsakovrstnimi trofejami in med temi se nahaja tudi ta skalp.

— Antonio Periljo, cepada! S tem se bomo najbrž sestali. Pravijo, da j bil pogosto na zapadu. Ali vam je povedal, na kak način je prišel do te kože?

(Dalje prihodnjič.)

ARETIRANA VSLED UMORA SVOJEGA MOŽA

V občinski ječi v Lakehurst, N. J. se nahaja Mrs. Ivy Gilbertson, katero dolže oblasti, da je ubila svojega moža William Gilbertsona, v namenu, da bi se poročila z nekim Haroldom A. Nunom. Ona ustrajno zatrjuje, da ni ona morilka, pač pa, da ji je moža umoril neki lopov.

Vzroki slepote v Združenih državah.

Department of Commerce je objavil rezultate preiskave o vzrokih slepote z ljudskim štetjem od leta 1920.

Po ljudskem štetju je bilo tega leta 52.567 slepcev v Združenih državah. Vlada je vsakemu poslala izpraševalno polo; 40.913 izmed njih je povrnilo polo in od teh je 35.788 navelo vzrok svoje slepote.

Od teh 35.788 slepih oseb, je 13.816 (38,6%) navelo, da je slepota nastala vsled kake posebne bolezni na obeh, kot je katarakt (siva mrena) ali glaukoma (zelen mrena); v 5.623 slučajih (15,7%), so slepoto povzročile kake, splošne bolezni, kot osepnice, vnetje možganov mren (meningitis) ali sklerotika. Nezgode so povzročile 5.913 (16,5%) slučajev slepote. Med temi je bilo 1429 oseb, ki so izgubile vid vsled razstreljiv ali orožja.

Od bolezni na obeh je največ slepote povzročil katarakt, namreč 4896 slučajev (13,7%); glaukoma prihaja za njim z 1932 slučajev (5,4%); oslabelejo očesne žilve je pripisati 1756 slučajev (4,9%).

1.198 slučajev slepote (3,3%) je nastalo vsled očesne vnetice pri detetih. Da je sedaj veliko manj slučajev slepote radi tega vzroka je razvidno tudi iz statistike o vpisanih učenceh v šolah za slepote, ki izkazuje, da je le 14,7 odstotkov vpisanih v šolskem letu 1917—1918 oslepel radi 'ophtalmia neonatorum' nasproti 24,2% vpisanih v prejšnjih letih. To poeznanje pripisuje se uporabi znanstvenih metod zdravljenja, posebno rabi kapljic srebrnega nitrata v oči deteta.

Boj proti trakomi tudi pokazuje uspehe, ker so pripravljene le 3 odstotki slepote radi trakome nasproti 5,2% v letu 1910.

"Deutsche Grenzacht".

hujskaško glasilo, ki je izhajalo v Radgovi, je prenehalo izhajati. List, ki je bil glasilo štajerskih obmojnih Nemcev, sta ustanovila dr. Kamnikar in dr. Brodmann. Njegov namen je bil, hujskati avstrijsko prebivalstvo proti novim mejam in vznemirjati tudi jugoslovansko prebivalstvo. Njegova kampanja pa ni imela znatnejših uspehov. Kmalu po Brodmannovi smrti je nato zaspal tudi ta list.

Drzna tatvina na parniku.

Na parniku "Sarajevo", ki je vozil iz Trsta v Šibenik in Split, je zapazil ladijski komisar, da manjka v ladijski blagajni 15.000 lir. Tat je otvoril blagajno s posebnim ključem in je najbrže v Splitu izstopil, ker na parniku se navzile natančni preiskavi ni moglo najti ukradenega denarja.

Nemška obznana.

Predsednik nemške republike socialist Ebert, je podpisal dekret, ki ga je kanceler Wirth v nemškem parlamentu proglasil kot "zakon v varstvo republike". Po tem zakonu sme vlada prepovedati vse shode, obhode in manifestacije, glede katerih se je bati, da je njih namen hujskati na protizakonito odstranitev republikanske državne oblike, na nastitva prti sedanjim ali bivšim članom državnih ali deželnih vlad, odobravit taka dejanja, v nič devati republikanske ureditev tako, da je ogrožen notranji mir. Vlada sme prepovedati odnosno razpustiti društva, ki bi služila takim ciljem.

Kazni so jako stroge. Tudi udeležniki gori označenih zborovanj se morejo kaznovati z ječo od 3 mesecev do 5 let in v povrhu se v denarju do 500.000 mark. Z dekretom se ustanavlja še posebno državno sodišče v varstvo republike. To sodišče ima 7 članov, ki jih imenuje predsednik republike. Od teh morajo biti le 3 poklicni sodniki.

Konfiskaciji podlega listi za hujskajoče članke proti državi, če sramoté državne ali deželne zastave, če obrekujejo ali sramoté sedanje ali bivše člane državne ali deželne vlade. Ako sodišče konfiskacijo potrdi, sme vlada dotični list za mesec dni ustaviti. Kazni za izdajanje ali razširjanje prepovedanih časopisov in drugih tiskovin so izredno stroge: ječa od 3 mesecev do 5 let in še denarna kazen do 500.000 mark.

Ko je kanceler Wirth v nemškem državnem zboru prečital to obznanje, so socialisti vseh barv in klerikale burno ploskali.

Krasna zbirka belokranjskih vzorcev.

Kolo jugoslovanskih sester v Ljubljani je prejelo po posredovanju nadučitelja Boža Račiča v Adlešičih prekrasno zbirko belokranjskih vzorcev, ki jih je z nje lastno spretnostjo posnela strokovna učiteljica Pavla Vončina iz Črnomlja. Zbirka je krasno delo in je zelo okusno urejena. Obstoja za sedaj iz 20 precej velikih platnenih krp, ki so pritrjene na lepenci. V zbirki so vzorci, izmed katerih jih velika večina še ni nikjer objavljena. Delo je bilo trudopolno, ker so nekateri originali tako stari, da se na njih ornament komaj pozna! Gdč. Vončina pa je posnela vendar ornamente in to s tako točnostjo, da je to vredno občudovanja. Vse je izvršeno na domačem debelem platnu, ki nima vedno enakih debelih niti, zato je bilo delo tem težje. Originalne sta dala na razpolago ga. Haringova iz Črnomlja in višji žrinozdravnik g. Zadnikar iz Kamnika. Kolo je lahko ponosno na to krasno zbirko, kakor tudi gdč. Vončina na svoje delo. Zbirka se bo nadaljevala in je namenjena za stalno razstavo ženskih ročnih del, ki jih bo imele Kolo vedno razstavljena.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

ORBITA 9 sept.; 14 okt.; 18 nov.
ORDUNA 16 sept.; 21 okt.; 25 nov.
ORPESA 30. sept.; 4. nov.
Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.
Zaprte kabine, nobenih posebnih pristojbin.
ROYAL MAIL
STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SON INC. AGENTS
26 Broadway, New York
117 W. Washington St., Chicago
— ali katerikoli parobrodni agent. —

Knez Albert Grimaldi.

V Parizu je umrl knez Albert iz starega rodu Grimaldi, vladar kneževine Monaco pri Nici. Star je bil 72 let (roj. 1848) in je vladal od leta 1889, dalje. Sloveča grahnica Monte Carlo je vrгла toliko dohodkov, da je ona krila vse državne izdatke in ves dvor. Kneževina Monaco je zato edina država na svetu, kjer državljani ne plačujejo davkov. Seveda je to mogoče le v njenem obsegu, ker je zelo majhna.

Vendar pa knez Albert ni bil le površen pikov kralj, marveč ugleden znanstvenik oceanograf. V tej stroki je dosegel prvovrstnih rezultatov in strokovnjaki jih s spoštovanjem priznavajo. Tudi politično se je knez Albert pred vojno odlikoval s čestim posredovanjem med francoskimi prvaki in cesarjem Viljemom, s katerim sta bila osebna prijatelja. Po izbruhu vojne je ta posredovalna uloga prenehala in knez Albert se je pridružil ententi (zaveznikom).

Zanimivo je, da je za visoke svote papež razveljavil prvi zakon kneza Alberta z angleško grofico Douglas-Hamiltonovo, češ, "zakon je bil sklenjen pod Neodoljivim pritiskom Napoleona III."

Sin iz tega zakona je sedaj naslednik Albertov na tem najlažjem in najbolj donosnem vseh prestolov na svetu.

Kratkovidni soferji.

Zagrebaška policija je odredila, da se morajo vsi soferji podvreči zdravniškemu pregledu, da se ugotovi, če niso morebiti kratkovidni. V zadnjem času se je namreč prigodilo mnogo nesreč in so se soferji izgovarjali na svojo kratkovidnost.

Mnogo Slovencev je odpotovalo zadnji teden v staro domovino.

S posredovanjem tvrde Frank Sakser State Bank so odpotoval v staro domovino:

S parnikom Conte Rosso

10. avgusta:

Ivan Lovreček z družino iz Conway, Pa., v Jasko.

S parnikom La Savoie

12. avgusta:

Juraj Relić iz Widen, W. Va., v Velike Lijaše, Hrvatsko.

Ivan Tomac iz Greenwood, Wis., v Brod na Kulpi.

Tomo Tomac iz Greenwood, Wis., v Brod na Kulpi.

S parnikom Belvedere

15. avgusta:

Josip Germ iz New York City v St. Lovrene.

Albin Novak iz Pleasantville v Tacon.

Andrej Krašovec s soprogo iz Cleveland, Ohio, v Skofjo Loko.

Feliks Košmerl iz Grand Junction, Colo., na Jesenice.

S parnikom President Wilson

22. avgusta:

Louis Smrdel z družino iz Sugarite, N. Mex., v Postojno.

Rudolf Pue iz Wooster, Ohio, v Ilirsko Bistrico.

Andrej Žakelj iz Aurora, Ill., v Žiri.

Ivan Kimovec iz Aurora, Ill., v Vače.

Ivan Simrada s soprogo iz Brooklyn, N. Y., v Borovce.

Petar Kuretić iz Sugarite, N. Mex., v Brod-Moravice.

Anton Meline iz Durbin, W. Va., v Tolmin.

Ivan Kranjac iz Lowellville, O., v Matulje.

Franjo Panjan iz Sugarite, N. Mex., v Brod-Moravice.

Josip Selan z družino iz Gleason, v Št. Vid pri Zatični.

Kretanje parnikov - Shipping News

24. avgusta:	Bayern, Hamburg.	14. septembra:	Rochambeau, Havre.
25. avgusta:	Majestic, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Oropesa, Hamburg; Rotterdam, Boulogne.	15. septembra:	Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Conte Rosso, Genova; Mount Clinton, Cherbourg in Hamburg.
26. avgusta:	Pres. Fillmore, Bremen; Arabic, Genova; Lapland, Cherbourg.	16. septembra:	La Lorraine, Havre; Majestic, Cherbourg; Zealand, Cherbourg; Orduña, Hamburg.
30. avgusta:	France, Havre; Hanover, Bremen; President Van Buren, Bremen.	17. septembra:	New Amsterdam, Boulogne; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.
31. avgusta:	Susquehanna, Bremen; Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Caronia, Cherbourg in Hamburg.	19. septembra:	Resolute, Hamburg.
2. septembra:	Ryndam, Boulogne; America, Bremen; Olympic, Cherbourg.	20. septembra:	Berengaria, Cherbourg.
3. septembra:	Kelantan, Hamburg; Margaretania, Cherbourg.	21. septembra:	France, Havre.
6. septembra:	Pres. Polk, Cherbourg.	22. septembra:	Pres. Monroe, Cherbourg.
7. septembra:	Minnehaha, Cherbourg in Hamburg; Hansa, Hamburg.	23. septembra:	St. Paul, Cherbourg in Hamburg; Wuerthenberg, Hamburg.
9. septembra:	La Savoie, Havre; Finland, Cherbourg; Orbita, Hamburg; Homeric, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Argentina, Trst.	24. septembra:	George Washington, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Kronland, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Cretic, Genoa.
12. septembra:	Aquitania, Cherbourg.	26. septembra:	Seydlitz, Bremen.
13. septembra:	Paris, Havre; York, Bremen; Pres. Garfield, Cherbourg in Bremen.	27. septembra:	Mauretania, Cherbourg.
		28. septembra:	President Adams, Cherbourg; Seydlitz, Bremen.
		29. septembra:	Mount Clay, Cherbourg in Hamburg.
		30. septembra:	Rotterdam, Boulogne.

Tajna nemško - ruska monarhistična organizacija.

Policija v Altoni je odkrila tajno nacionalistično organizacijo, ki je stremela s pomočjo ruskih reakejonearcev za vzpostavitev nemške monarhije. Altonska policija je zapazila, da je prihajalo v Altoni vedno več bivših ruskih oficirjev, ki so izjavili, da jih je poklical neki ritmojster Rabe, ki je vodil tajno organizacijo "Maščevalna roka". Med pravili te organizacije je našla policija točko, ki vsebuje glavno nalogo organiziranec: vzpostavitev nemške monarhije. Rabe se je aktivno udeležil Kappove puče, pozneje je pobegnil na Madžarsko ter se je vrnil po razglašeni amnestiji. Policija je izgnala vse bivše ruske oficirje ter aretirala več članov tajne organizacije.

MOŠKI! Zaščitite se
Pred vsim krvnim seksom
vredno uporabljajte
SANTAL MIDY
(Santalum)
Francosko Prečiščenje
Tuba 35c. Kit (4) \$1
Vsi lekarnari ali San-Y. Kit Co
22 Beekman St., New York

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam sedaj prepovedano izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako toraj jošbete denar v ameriški valjavi, bo na potom čeka ali nakazila, da banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih temveč, po dnešem tedaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

H sreči se je pa pri nastavi omejene odredbe vstopela kotba iz eljencev in toliko, da zamoremo za stari izplačevanje čekov v ameriških dolarjih, če vedno izplačati v ameriških dolarjih, vendar pa nakazilo ne sme presegati zneska \$250.— za vsakega posameznega potnikarja. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v Ljudu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI in ČASODE. NEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez ovir izplačujemo izplačila v ameriških dolarjih.

Na nakazilni ali naročilnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem denarju, se nam mora poslati tudi za potnikino in druge stroške kakor sledi.

Za izplačilo do \$ 10.— po 50 centov, za izplačilo do \$ 10.— do \$ 50.— po \$ 1.— za izplačilo, ki presegajo znesek \$ 50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
100 Grand St. New York, N. Y.

GROZDJE GROZDJE

Če hočete kupiti eno ali več kar svežega kalifornijskega grozdja, ne izgubljajte časa, ampak pišite takoj nam za pogoje in cene, bodisi v angleščini ali v vašem lastnem jeziku. Mi zamoremo ugoditi vsakemu naročilu za katerekolik množino. Mi prodajamo po net-teži, zaboji brezplačni. Razpošiljamo iz naših lastnih skladišč ter osebno nadzorujemo vsako posamezno odpošiljatev.

Pišite danes za naše pogoje in cene.

P. ENRICH & COMPANY
267 Wholesale Terminal
Los Angeles, Calif.

DIREKTI IN EDINI PARNIK ZA DUBROVNIK

TUSCANIA (nov) 6. dec.

V devetih dneh v Jugoslaviji.

Fotuje na enem izmed treh morskih velikih, ki odpušajo vsakega torka iz New Yorka. Vsi potniki tretjega razreda so v kabini.

MAURETANIA AQUITANIA
BERENGARIA

preko Cherbourga.

Za karte in navodila vprašajte našližnjega agenta v vašem mestu ali školi.

Hitra služba v Jugoslavijo.

FRANCE 30. avgusta

CHICAGO 31. avgusta

LA TOURNE 7. septembra

LA SAVOIE 9. septembra

Izborne udobnosti — kabine za dve, štiri in šest oseb, umivalnica in točka voda v vsakem prostoru — jedilnica, kladinica, bara, brivnica, odprt, pokrit krov, slavna francoska kuhinja, vino in pivo brezplačno, godba, ples. Postrežniki govore slovensko in srbsko.

Najstarejša kompanija, ki prevaža jugoslovanske potnike.

Posebni parniški vlak vzame potnike in prtljago do določenega kraja, preko Trsta ali Bazela, kakor hočete. Ne vstajte iz Havre v Jugoslavijo je kompanijski tolmáč, ki govori vaš jezik. Potnikom pomaga pri prtljagi in v drugih stvareh.